

De kuise drinker & Schemeren

S. Carmiggelt

De kuise drinker & Schemeren

Roman

GROTE *letter*

Uitgeverij De Arbeiderspers
Utrecht · Amsterdam · Antwerpen
www.groteletterboeken.nl

Copyright © 1999 Erven S. Carmiggelt

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van BV Uitgeverij De Arbeiderspers, Franz Lisztplantsoen 200, 3533 JG Utrecht. *No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from BV Uitgeverij De Arbeiderspers, Franz Lisztplantsoen 200, 3533 JG Utrecht.*

Oorspronkelijke omslag: Wim Mol
Omslagontwerp grote letter editie: Kelvin Covalo

ISBN 978 90 295 8478 4 / NUR 301

Deze uitgave wordt in samenwerking gemaakt met
Uitgeverij Oorsprong, Deventer
www.uitgeverijoorpsrong.nl

De kuise drinker

Gezellig

Met de daarbij behorende zucht vouwde ik het avondblad dicht en begon: 't Is...'

'Eén grote rotzooi overal,' zei mijn vrouw. 'Ja, ik weet het. Maar mag ik een klein voorstel van orde doen? Laten we gezellig samen in de stad gaan eten. Een beetje uitvoerig. Want als we thuisblijven, weet ik precies wat er gebeurt. Dan zet jij de televisie aan om effe naar Achter het nieuws te kijken en die vertonen dan weer iets zéér deprimerends dat ergens op de wereld gebeurt en waar jij en ik in ons burgerflatje vanavond toch niks aan veranderen kunnen en daar ga jij dan vervolgens over zitten somberen tegen mij. Goed, daar bèn ik voor. Maar ik wil soms wel eens iets plezierigs. 't Leven is erg kort, weet je?'

Ik stond op.

'We gáán,' zei ik. En we reden naar het Centraal Station want het restaurant op het eerste perron is ons zeer dierbaar, waarschijnlijk omdat ze er sinds de jeugd van mijn opa niets aan hebben veranderd. Nu bleken er meer mensen op het idee gekomen te zijn daar te gaan eten. Het was er eivol. Met moeite vonden we nog één vrij tafeltje voor twee, dat stond in een lange rij.

Naast mijn vrouw zat een man alléén, die, toen we plaatsnamen, net tegen de kelner zei: 'Tja, wat zal ik eens eten? Ik heb eigenlijk helemaal geen zin om te eten. Maar je moet eten, anders ga je dood. Niet dat ik 't nou zo erg zou vinden om dood te gaan, maar... Nou ja, geef maar een biefstuk met

wat flauwekul. En breng me nog zo'n klaartje.'

Hij was van mijn leeftijd, keurig in het maatpak en grijzend aan de slapen en hij keek met moede ogen door een wat afzakkende bril.

'Ik ga gezellig een kippetje eten,' zei mijn vrouw. 'En jij?'

'Ja dat lijkt me ook wel.'

't Is maar goed dat mijn vrouw er niet bij is, anders kregen jullie de wind van voren,' zei de man, terwijl de kelner het borreltje voor hem neerzette. 'Ze is tegen vlees eten. Heel fanatiek hoor. Ze zit in zo'n vegetariërsvereniging. En ze wil iedereen bekeren. Ach, het vult haar leven en ze gelooft erin. Ik niet. Thuis krijg ik nooit vlees, maar ik eet 't wel eens buiten de deur. 't Is natuurlijk wel barbaars dat de mensen elk beest opvreten. Maar we zijn toch barbaren? Kijk maar op de wereld om je heen.'

'Wil je een sherry'tje vooraf?' vroeg ik aan mijn vrouw.

'Ja lekker,' zei ze met een dapper soort blijdschap, dat me een beetje ontroerde.

'Dan neem ik er ook nog maar een,' zei de man, zijn glaasje achteroverslaand. 'Hè. Als de alcohol niet bestond, zouden ze 'm moeten uitvinden. Mijn zoon zegt: "Alles wat jij kan is zuipen." Overdreven natuurlijk.' 't Is geen kwaje jongen hoor. Nee. Maar hij heeft ook een geloof, net als z'n moeder. Zij strijdt tegen de karbonaadjes en hij strijdt tegen het kapitalisme. Zij wil havermoutlapjes en hij wil revolutie. Ik niet. Vroeger praatte ik nog wel eens met hem. Dan zei ik: "Jongen, met een revolutie gaat het zó. Eerst komt er een meneer Lenin. Maar daarna komt er een meneer Stalin. En meneer Stalin was een massamoordenaar, net als meneer Hitler." Maar dan

haalt-ie zijn schouders op. Hij heeft een ander soort revolutie in z'n hoofd, met allemaal lieve mensen. Ach, hij gelooft. En 't vult zijn leven.'

'Wat voor wijn zullen we erbij drinken?' vroeg ik aan mijn vrouw.

'Zoek jij maar wat uit,' zei ze. Haar glimlach taande.

'Niet dat ik nou zo wegloop met die regering van ons,' zei de man. 'Die meneer Witteveen heeft ook het buskruit niet bepaald uitgevonden. Maar die meneer De Jong vind ik wel een aardige man. En hij blijft er zo vrolijk bij lachen. Maar je zal toch meneer Veringa wezen. Godbewaarme. Ik heb laatst in een interview gelezen dat-ie soms midden in de nacht wakker schrikt, badend in angstzweet. Ook een leuke baan, minister. Dat ze er nog iemand voor vinden. Ik snap het niet. Misschien doen ze het ook omdat ze ergens in geloven. Ik geloof alleen maar in mijn recht om alles grondig te betwijfelen. Maar ik ben bang dat 't niet lang meer mag.'

Toen we thuiskwamen – we hadden zeer snel gegeten – zette ik de televisie aan. Achter het nieuws, met een film over Palestijnse guerrilla's – kinderen nog, vol fanatieke haat, verliefd hun wapens strelend. We zijn maar vroeg gaan slapen.

Heibel

Gezeten in een kroeg die aangenaam rook naar mannelijk vertier had ik net in een stukje van Piet Grijs de hoogfijne volzin: ‘Eén ding zal de computer nooit kunnen: van de apen afstammen’ gelezen, toen de deur openging en een man binnentrad aan wie je onze herkomst nog duidelijk kon zien.

Hij was groot en log, had saamgegroeide wenkbrauwen van geteerd touw en zeer dikke lippen, maar toen bij zijn schepping het reukorgaan aan de beurt kwam, was het zo kwistig gebruikte materiaal blijkbaar op, zodat hij het doen moest met een heel klein, plat neusje. Zijn ogen hadden de zwaarmoedigheid waarmee de gorilla door zijn tralies kijkt. Met een vermoeide zucht liet hij al zijn kilogrammen op een stoel die bij de tapkast stond neer en noemde z’n vergif, zoals de Engelsen dat zo aardig zeggen. De kastelein schonk ’t in en zei: ‘Zeg Joop, jij kent nogal een hoop mensen...’

‘Ja,’ zei Joop. Op een toon of hij er niet echt blij mee was.

‘Ik heb ’n kastje op de kop getikt,’ vervolgde de kastelein. ‘Een heel mooi oud kastje. Geen ordinair fabriekswerk. Nee, nog uit de tijd van de goeie handwerkersmannen. Maar nou is ’t een beetje kaduuk, dus ik wil ’t laten maken. Maar niet door zo’n snotneus die er een paar spijkers in jaagt. Dat snap je toch wel?’

Joop zat het, somber knikkend, te snappen.

‘Nee, ik heb daarvoor nodig – en misschien weet jij er wel een – zo’n oud vakmannetje, zo’n fijn meubelmakertje van vroeger, je begrijpt wel wat ik bedoel...’

Joop knikte weer en zei: 'Ja, zo eentje die al een poosje dood is.'

Nu werd de deur opengestoten door een lange man van 'n jaar of dertig, die kennelijk al meer deuren had opengestoten, want hij riep schallend of hij het stadion beschreeuwen moest: 'Geef me 'n jonkie en doe 't een beetje gauw want ik heb de pest aan luie kasteleins.'

En met een dreun van zijn vuist op de tapkast: 'Als ik aan de macht kom, stop ik alle luie kasteleins in het kamp.'

Hij schaterde – solo.

Daarop ledigde hij het glas dat voor hem was neergezet in één gulpende teug, dreunde weer met zijn vuist en riep: 'Nog een. En dat rotvoetballen schaf ik ook af, als ik aan de macht kom. En alle auto's laat ik in de fik steken. En alle hoge heren laat ik ophangen. En alle hoge dames d'r naast. Dat gaat allemaal gebeuren, als ik aan de macht kom.'

Hij keek naar Joop.

'Knoop dat goed in je oren, ouwe,' riep hij.

Weer zo onnodig luid.

Met een lome stem zei Joop: 'Jij komt nooit aan de macht. Jij drinkt te veel.'

Dit exacte zinnetje was een treffer.

De joelerige feeststemming van de man sloeg plotseling om in woede. Hij smiet geld naast zijn glas en riep: 'Hier. Ik blijf geen minuut langer in die stinkkroeg van jou. Weet je waar jij een smoelwerk voor hebt? Voor het begrafeniswezen. Maar niet voor 'n café, waar vrolijkheid moet heersen. Je kent je vak niet. Als een klant een grappie maakt dan moet je meelachen, maar niet staan te sjagriijnen. Begrijp-ie dat, slijmerd?'

Hij opende de deur.

De kastelein wilde iets terugroepen, maar Joop sprak:
‘Ach, laat ’m maar prate.’

‘Prate?’ zei de kastelein. ‘Noem jij dat prate? Dat noem ik
je bek verrinneweerre.’

Leed

Meneer Brunot woont permanent in het hotelletje in de rue Bonaparte waar mijn vrouw en ik in Parijs verblijven. Een klein, grijs meneertje, met een zware bril en een wandelstok om op te leunen. De eerste ochtend stond ik lijf aan lijf met hem in de piepkleine lift en hij vroeg, met de knoflook van gisteren in zijn stem: 'Hebt u ook zo miserabel geslapen, meneer?'

'Nee,' antwoordde ik.

Want ik ben gelukkig een zeer begaafde slaper die, als hij het kussen voelt, meteen vertrokken is.

'O, ik heb geen oog dichtgedaan, meneer,' zei hij op klaaglijke toon. 'Twee tabletten heb ik genomen. Maar ze hielpen niet. In het geheel niet.'

Hij loosde een diepe zucht. Wéér knoflook. Toen was de lift beneden.

Gelukkig maar, want ik wist niets zinnigs terug te zeggen in het Frans. In het Hollands zou ik het trouwens ook niet geweten hebben.

Hij stapte het eerst uit en liep naar de balie met de zestien sleutels, waar de juffrouw van het hotel iets aan het typen was. Een magere, fletse vrouw aan gene zijde van de dertig. 'Goed, ik zal mijn plicht wel doen,' staat op haar geschreven.

'Goedemorgen juffrouw Banchou,' zei de man op een toon of hij een overlijdensbericht voorlas.

'Goedemorgen meneer Brunot,' antwoordde ze, een beetje angstig naar hem opkijkend.

‘Hebt u goed geslapen?’

‘Ja, meneer Brunot.’

‘Nou, ik niet hoor. Ik heb weer geen oog dichtgedaan.’

‘Ah lalalala,’ zei ze met een soort meewarigheid die niet veel diepgang had.

‘Twee tabletten heb ik genomen. Maar nee...’

‘Ah lalalala,’ zei ze weer.

Daarna heb ik meneer Brunot nog enige malen in het hotel ontmoet, want hij zat veel in de hal met een krant die hij niet las. Hij was zonder twijfel de ongelukkigste man van het westelijk halfrond, maar hij wilde het wel weten ook. De meeste mensen die een leven als een hel hebben, plegen op de vraag: ‘Hoe gaat het?’ dapper te antwoorden: ‘Best hoor.’ Want ze weten dat ongeluk niet populair is en daarom houden ze hun kivet op. Maar meneer Brunot niet. Als hij me gewaarwerd, klampte hij me onmiddellijk aan om me enig leed te vertellen.

‘Met mijn rechteroog zie ik weinig en nu begint het linker ook al te verminderen,’ zei hij. ‘Waar moet dat héén...’

Ontroering belette hem verder te spreken.

Ik knikte maar eens stemmig.

Jammer dat hij geen vrouw had. Want hij was een man vol zelfbeklag en goede vrouwen hebben het geduld om al dat jammer liefderijk aan te horen.

Nu moest hij het aan anderen kwijt.

Aan de juffrouw van het hotel, die met moeite wist te camoufleren hoeveel meter hij haar de strot uithing.

Aan het kamermeisje, dat zich verschool achter dringende bezigheden elders als hij het woord tot haar richtte.

En zelfs aan mij – een wildvreemde vent uit een ander land

met een heel klein mondje Frans.

Toen ik de derde ochtend beneden kwam, stond hij weer bij de balie en hoorde ik hem zeggen: 'En meer dan twee durf ik er niet in te nemen.'

'Ah lalalala.'

Hij zuchtte. Waarschijnlijk weer met knoflook.

'Is er geen brief voor me?' vroeg hij.

'Nee, meneer Brunot.'

'Weet u het zeker?'

'Ja, meneer Brunot.'

Hoofdschuddend strompelde hij het hotel uit. Wie zou hem ooit een brief willen schrijven? Als ik het eens deed. Maar ik weet geen bruikbare tekst. Want tegen het leed van meneer Brunot is geen kruid gewassen. Hij laat het zich niet afnemen, want hij zwelgt erin.

Nacht

Het was ochtend en ik zat in de kroeg bij het raam dat uitkeek op een gracht en een brug en het wrak van een auto waarmee ééns iemand blij was geweest. In de hoek naast de jukebox zat een kleine, wat corpulente man van 'n jaar of vijftig die gulzig een glas sodawater leegdronk, een niet weg te cijferen boer aan de stilte bijdroeg en daarna op zijn horloge keek. Hij droeg een keurig, donkerblauw pak, maar hij had zich minstens twee dagen niet geschoren en de handen waarmee hij de krant, die hij nu veinsde te lezen, vasthield, beefden. Hij leek mij een frauderende boekhouder uit de provincie die, nu de tien mille bijna op waren, met de tralies in het verschiet zat te overpeinzen dat de genietingen die hij ervoor kocht wat waren tegengevallen.

De jonge kelner die de tapkast beheerde omdat de baas nog op bed lag uit te hijgen van gisteravond, verveelde zich met ons, maar hij leefde helemaal op toen er een aardig meisje binnenkwam.

‘Een kop koffie,’ zei ze.

‘Hadsjekidéé, dat kan gebeuren,’ riep hij. Want de Fabeltjeskrant bezaaide ons land met imitators. Maar ze glimlachte niet, liep naar de jukebox, stopte er geld in en drukte doelgericht op drie knoppen. Toen ze bij het raam ging zitten en een boekje uit haar tas haalde dat *Ik ben helemaal van jou* heette, begon een Fransman aan een klef liedje.

De kelner keerde kansloos terug achter de tap en de boekhouder inventariseerde met doffe ogen haar aangename vormen.

Nu stopte er een taxi voor de deur. Alleen de chauffeur zat erin – een jongen van 'n jaar of dertig. Hij kwam de kroeg binnen, ging op een kruk zitten en zei: 'Geef me een pilsje van je.'

'Ik dacht dat je in de nacht zat,' zei de kelner.

'Nee, dat was vorige week.'

Het glas werd voor hem neergezet. De Fransman was uitgezongen en werd afgelost door Johnny Jordaan met zijn evergreen 'Geef mij maar Amsterdam'.

'Goed gevangen?' vroeg de kelner.

'Redelijk,' antwoordde de chauffeur. 'Behalve donderdag, toen ving ik helemaal niks.'

'Niks?'

'Ja, maar dat kwam zó. Ik stond om 'n uurtje of twaalf aan de paal en ik krijg een adres door. Goed, ik rij erheen. D'r komt een heel oud vrouwtje naar buiten, voetje voor voetje. Ze wou voorin zitten. Ik help haar. Toen kom ik naast haar achter 't wiel en ik zeg: "En omaatje, waar gaan we naartoe?" En ineens begint ze te huilen.'

'Te huilen? Waarom?' vroeg de kelner. Want hij was zo'n jongen die duidelijke aanleidingen nodig had.

'Nou kan ik er toch al zo slecht tegen als een vrouw huilt,' zei de chauffeur. 'En als 't dan nog zo'n oud wijffie is. Ik liet haar maar een poosje begaan. Toen zeg ik: "Wat is er nou aan de hand?" Ze zegt: "Ik ben vierentachtig en daar gaat me vorige maand die ouwe pik van me dood. Nou heb ik niks meer. Ik heb geen kinderen. Me familie is allemaal uitgestorven. Ik ben helemaal alleen. Dus rij me maar een eindje de stad uit en zet me daar maar af, dan ga ik me verdoen."'

‘Daar hoeft ze toch de stad niet voor uit,’ vond de kelner. ‘Dat kan thuis toch ook.’

‘Ach...’ zei de chauffeur. ‘Ze wou natuurlijk iemand die d’r ervan weerhield. Maar ze had niemand. Daarom belde ze een taxi. Om het eens te vertellen. Aan de chauffeur. Twee uur heb ik met haar in de wagen zitten praten. Toen had ze eindelijk beloofd dat ze het niet doen zou en is ze weer naar boven gegaan. En ik ben maar naar huis gereden, want ik had mijn portie wel binnen.’

Hij ledigde zijn glas. ‘Geef mij maar Amsterdam,’ hield de jukebox vol. De chauffeur legde geld op de tap en zei: ‘De volgende middag ben ik nog effe langsgereden. Ze zat voor het raam met ’n breiwerkje. Ik toeterde en woof. En zij woof terug met ’n lachje. Nou ja... De mazzel, jongen.’

Hij liep het café uit. De boekhouder keek op zijn horloge, aarzelde even en riep toen: ‘Kelner, geef me eens een jong klaartje.’

Het genieten begon weer.

Denker

In Ouderkerk aan de Amstel zat een oude man met een witte knevel op het caféterras als een vorst op zijn troon en zei tegen me: ‘Dom zijn de mensen. Erg dom.’

Ik keek terug als iemand die wacht op een bewijs.

‘Daarnet zat hier een man, die wist niet eens wat zuurstof was. Nou vraág ik je,’ riep hij.

En hij schudde bezorgd zijn hoofd. Met z’n wijsvinger op zijn slaap tikkend, zei hij: ‘Denken moet je, anders leef je niet. En ik heb altijd heel veel gedacht. Onderwijs heb ik vrijwel niet genoten, maar ik zat, als het éven kon, met m’n neus in de boeken. Want ik zocht naar de waarheid. En die vind je heus niet in het predikbeurtenblaadje. Nee man, daar moet je diep voor graven. En dat heb ik gedaan. Ik heb de bijbel bestudeerd. En het boeddhisme. En het occultisme. En het humanisme. En het spiritisme. Dan kun je zo het een en ander tegen mekaar wegschrappen. En wat je overhoudt is een beetje waarheid. Je hebt wel eens mensen die aan mij vragen: “Wordt het ooit nog eens goed op de wereld?” En dan zeg ik: “Nee, goed wordt het nooit, maar wel anders.” Sterft gij oude vormen en gedachten. Dat zongen we toch? Nou dan. Zal ik je eens vertellen wat de wereld van vandaag is.’

‘Doe dat,’ riep ik gretig.

‘De wereld is een zwerende vinger,’ sprak hij plechtig. ‘Die moet rijpen en doorbreken. De godsdienst geef ik – pak weg – nog twee generaties. Dan is het gedaan met de koopman. “Mijn Heer, mijn Heer waarom hebt Gij mij verlaten?” staat

er toch. Bewijst dat soms niet dat-ie maar een mens was, machteloos?’

Ik knikte maar eens.

En ik hing aan zijn lippen.

Een man met zekerheden, doch zonder geloof. Het type wordt zeldzaam.

‘En toch sta ik te boek als Nederlands-hervormd,’ zei hij glimlachend. ‘Gek hè? Maar weet je hoe dat komt? Toen ik tweeëntachtig jaar geleden geboren werd, waren die brave ouders van me Nederlands-hervormd en die hebben mij ook maar als zodanig laten opschrijven. Onzin natuurlijk, want wat weet een spenend wurm in de wieg nou van zulke dingen af? Ik heb ’t maar zo gelaten. Eerst uit onverschilligheid. En later omdat m’n vrouw erom gaf. Ze is dood. Maar nog steeds sta ik op het lijstje van de NH. Terwijl het helemaal niet strookt met mijn denkbeelden zoals die zijn gerijpt. Waarom laat ik me dan niet schrappen?’

Hij zweeg en gaf me de beurt.

Maar ik zei: ‘Geen flauw idee.’

‘Dat komt door m’n burens, begrijp-ie wel?’

‘Nee, eerlijk gezegd niet.’

Hij dacht even na en begon toen weer te praten, zijn woorden voorzichtig kiezend: ‘Die burens van me, da’s een echtpaar. Ook in de tachtig. Hij gaat, om zo te zien, gauw de pijp uit. Maar zij kan nog wel een poosje mee. Ja, op mijn leeftijd begin je kijk te krijgen op zulke dingen. Dan leer je schatten.’

Hij glimlachte enigszins vertederd.

‘Die mensen zijn ook NH,’ zei hij. ‘Hun leven lang al, net als ik. Maar ze doen eraan. Elke zondag gaan ze trouw naar

de kerk. En daarna komen ze altijd bij mij een bak koffie halen. Dan zeg ik: “En was de preek mooi?” Ja, de preek was altijd mooi. En dan vraag ik: “Hebben jullie er wat aan gehad?” En dan zeggen ze: “Ja, we hebben er wat aan gehad.” En dat menen die mensen. Kijk, daarom laat ik me nog niet schrapen. Om die mensen. Zolang die twee nog leven, blijf ik op de lijst. Maar als ze er niet meer zijn – hij gaat eerst, let op m’n woorden – dan loop ik na de begrafenis zó naar die kerk toe en dan zeg ik: “Haal maar een dikke streep door m’n naam.” Dan is er weer een NH minder. En dat moet ook. Afbrokkel en dan verdwijnen. Nog twee generaties geef ik ze. Dan zijn ze failliet met d’r hemel en d’r hel. Met de zoethouwer en de bangmaker. Bestaan ze dan niet? Ja, maar het is geen tochtje op de wolken of in een grote braadslee. Nee, de hemel en de hel zijn hier, op aarde. Die maken we zelf. En denk daar maar eens zeer grondig over na.’

Pension

Zwervend door Limburg verbleven we een paar dagen in zo'n dorpspension dat betere tijden had gekend – maar wel heel lang geleden.

De seizoengasten waren al even vergrijsd als het meubilair, en de eigenaar, een gekwelde man van 'n jaar of veertig, haatte ons zonder uitzondering, maar verborg dit achter fletse routinegrapjes.

Hij was – hoorden we in het dorpscafé – net begonnen aan zijn studie scheikunde, toen de plotselinge dood van zijn vader hem dwong daarmee op te houden om aan het roer van dit langzaam zinkende schip te gaan staan. Dan ben je natuurlijk geen stralende gastheer.

Veel volk had hij niet in huis.

De jeugd werd vertegenwoordigd door een jong, voortijdig verzuurd echtpaar met een zoontje van vijf jaar, dat veel hilde omdat hij, terwijl pa en moe pocketboekjes lezen, de hele dag zijn heil moest zoeken in de conversatiezaal.

Maar daar was niet veel heil.

Bovendien werd hij voortdurend vermaand zacht te spreken, niet te hollen en nergens aan te komen, zodat ik zijn toenemende radeloosheid wel begrijpen kon. De psychiater zal zijn handen vol aan hem krijgen.

Voorts logeerde er een solistische, zwijgzame heer van een jaar of vijftig, die de indruk maakte dat hij om iets treurde, en enige niet met elkaar verband houdende oudere dames, die best schik hadden en veel ontleenden aan de wandelingen, de

maaltijden en de tv.

Een uit Den Haag afkomstig echtpaar van middelbare leeftijd voltooide het gezelschap dat hier van de vakantie kwam genieten.

De vrouw, mollig en van huis uit vrolijk, wilde er best iets leuks van maken, maar de man, een broodmager kereltje dat ook binnenshuis zijn ziel achter een zonnebril verborg, stond het haar niet toe.

Ik schatte hem op kantoorwerk.

Misschien was hij wel een afdelingschef die, ten gevolge van een fusie, moest knokken met een andere afdelingschef, opdat zou worden uitgemaakt wie mocht blijven en wie moest afvloeien. Dat je daar, vijf jaar van je pensioen verwijderd, niet vrolijker van wordt, kan ik me wel voorstellen.

Hij peperde het zijn wijfje in.

Op een ochtend kwamen ze het pension binnen toen ik net vertrok, en er was iets hartverscheurends in de toon waarop de vrouw tegen hem zei: ‘En nou zouden we gezellig gaan wandelen en nou ga je meteen al weer terug.’

Hij zweeg bakkig.

‘Je moet alles eens van je afschudden,’ zei ze. ‘Daar is vakantie toch voor.’

Weer antwoordde hij niet. Hij ging de conversatiezaal binnen en vatte post naast de stapel oude nummers van *Het Beste*, waar hij zich als een witte mier doorheen vrat.

Toen hij, na het diner, even naar zijn kamer was – ik denk om voor de spiegel van de vaste wastafel die andere afdelingschef even de waarheid te zeggen – vroeg een der oude dames aan zijn vrouw: ‘Kijkt u straks ook mee naar Peyton Place?’

‘Och nee...’ antwoordde ze.

‘Houdt u er niet van?’

‘Ik heb ’t een paar maal gezien en toen vond ik het erg mooi,’ zei ze. En met een hulpeloos lachje: ‘Maar ziet u, m’n man wil het niet. Als ik ’t aan heb en hij komt de kamer binnen, draait-ie het toestel altijd uit. Dus zodoende...’

Toen enige tijd later Peyton Place ons eensgezind verzameld had zat zij er, in een hoekje, naast haar man met haar rug naar toe, óók dapper lezend in *Het Beste*.

Er wordt, kortom, heel wat afgeleden, al is het vakantietijd.